

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

Συστήματα γραφής στο Μεσογειακό χώρο

Ενότητα 8: Τουρκική γλώσσα και γραφή

Ελένη Καραντζόλα

Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΔΙΑΛΕΞΗ 10

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΦΗ

Αλεξάνδρα Ιωακειμίδου
Διδάσκουσα Τουρκικής

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

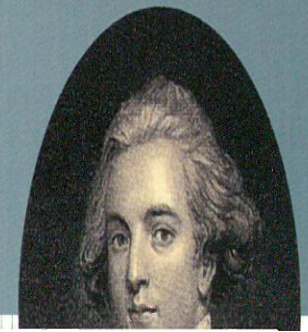
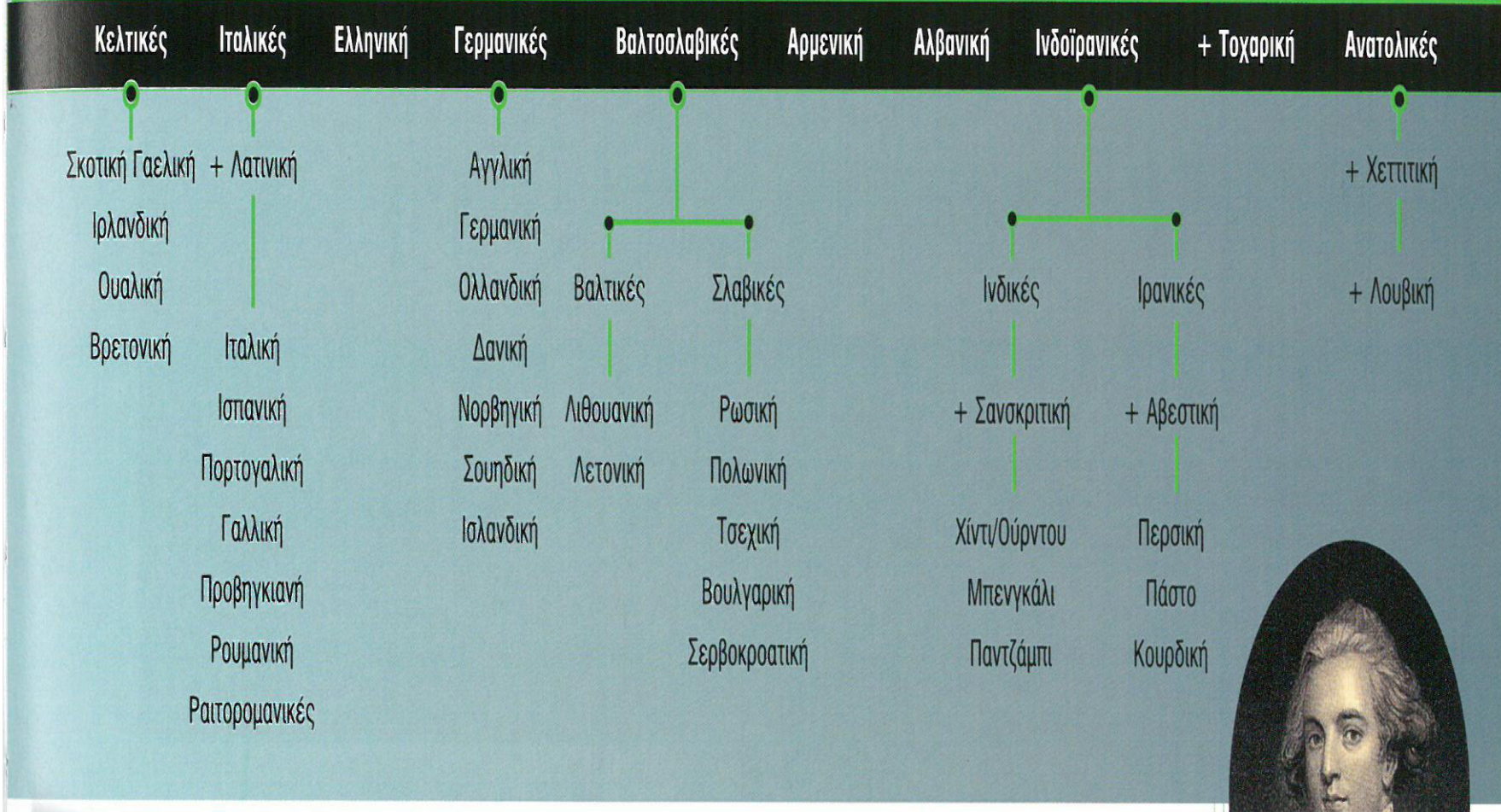
Οικογένεια

Τυπολογία

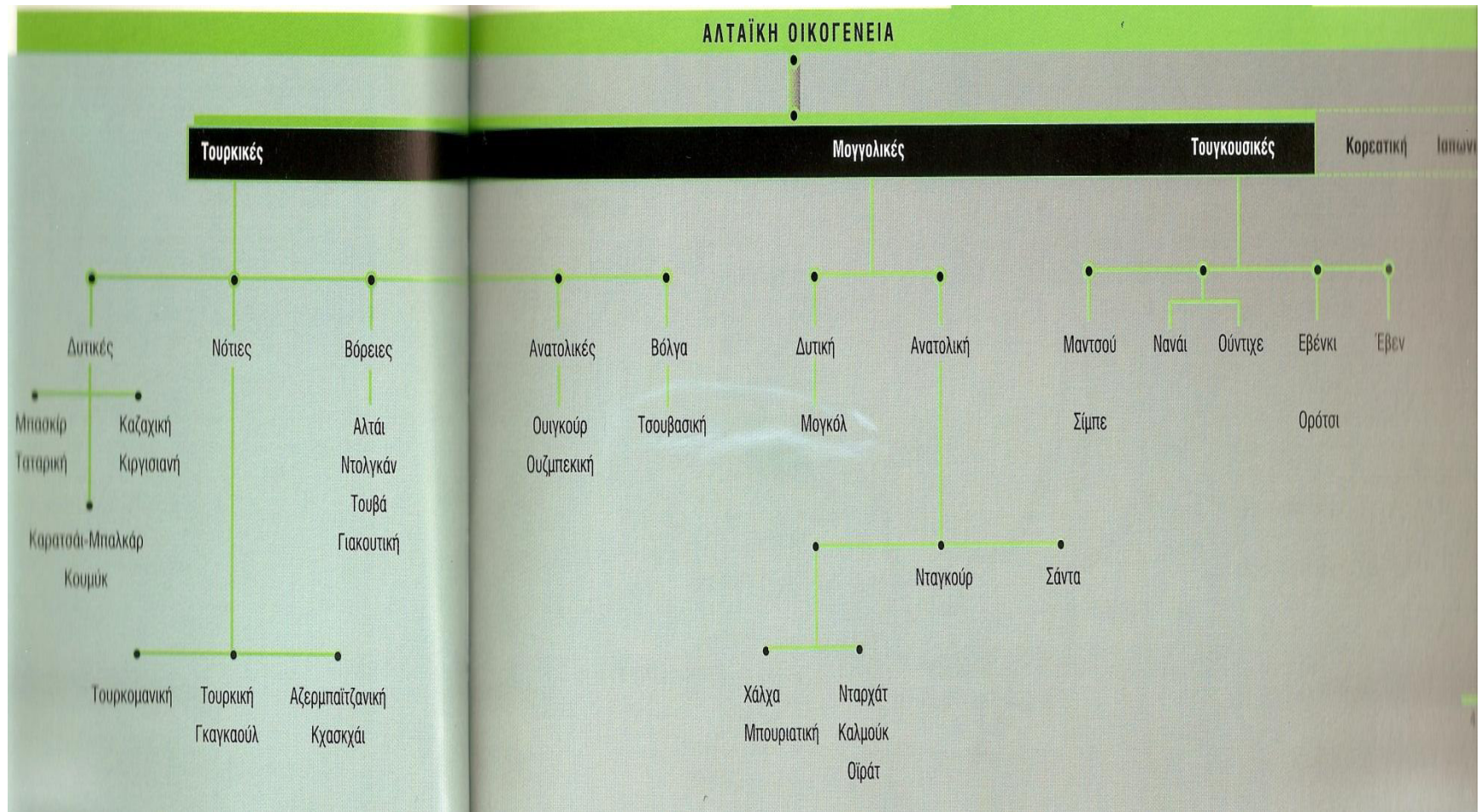
Συστήματα Γραφής

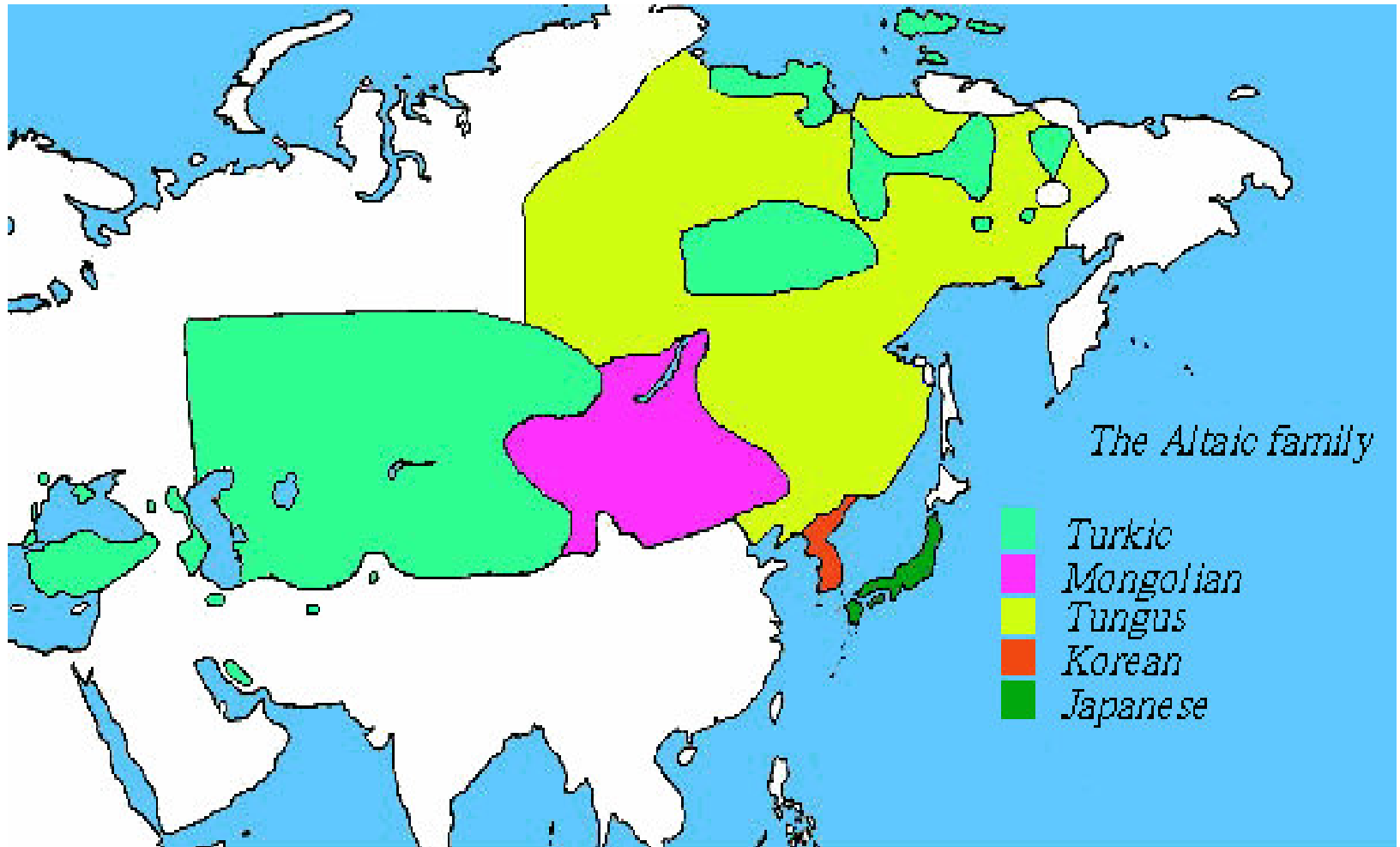
Μεταρρύθμιση

ΙΝΔΟΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Η θέση της Τουρκικής στην Αλταϊκή οικογένεια γλωσσών

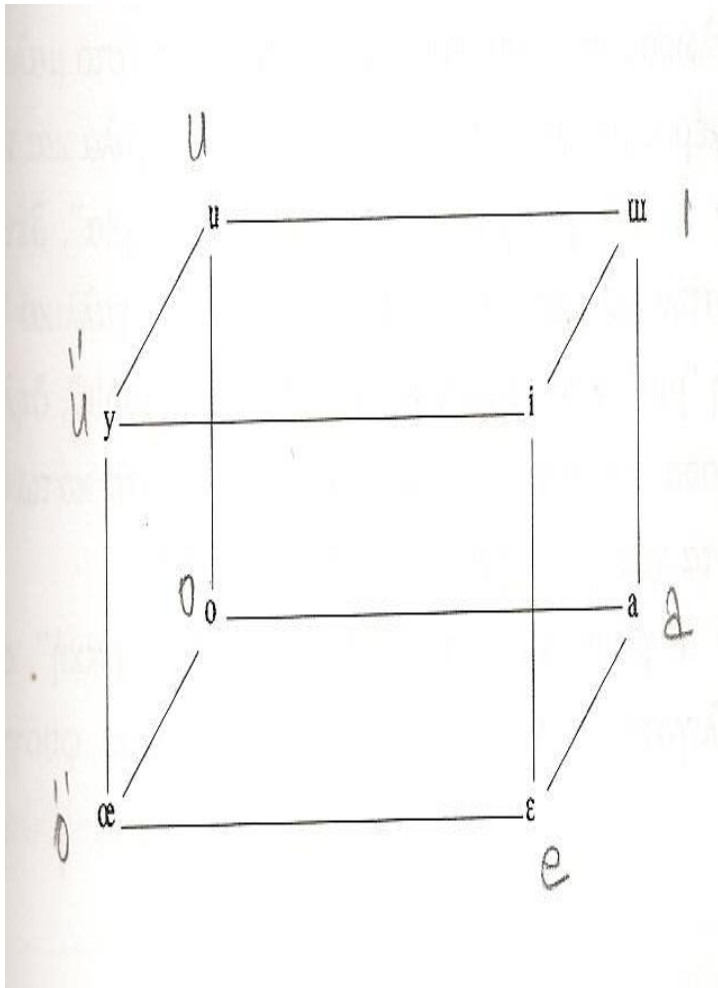
ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΑ ΤΥΠΟΛΟΓΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ

- Συγκολλητικότητα
- Φωνηεντική αρμονία
- Έλλειψη γραμματικών γενών

Συγκολλητικότητα

- Ιδιαίτερα ανεπτυγμένη δομή των λέξεων με διακριτά μορφήματα που το καθένα τους είναι φορέας ξεχωριστής σημασίας ή γραμματικής λειτουργίας:
- Avrupa-İl-laş-tır-il-a-ma-yabil-en-ler-den-miş-siniz

Φωνηεντικό σύστημα

Κύβος του Deny.

Τα οκτώ φωνήεντα είναι ανά τέσσερα:

- Εμπρόσθια: e, i, ü, ö
- Οπίσθια: a, i, u, o
- Υψηλά: i, i, u, ü
- Χαμηλά: e, a, ö, ü
- Στρογγυλά: o, u, ü, ö
- Μη στρογγυλά

Η φωνηεντική αρμονία

Τα φωνήεντα μιας λέξης και όλων των επιθημάτων, που θα λάβει η λέξη, είναι όλα αποκλειστικά ή εμπρόσθια (e, i, ö, ü) ή οπίσθια (a, ı, o, u).

gel-en-ler-den-siniz-dir

yap-an-lar-dan-siniz-dir

Όταν τα φωνήεντα είναι υψηλά οφείλουν να εναρμονισθούν και ως προς την στρογγυλότητα.

Το αλφάβητο της σύγχρονης τουρκικής.

Alfabe

<i>A</i>	<i>B</i>	<i>C</i>	<i>Ç</i>	<i>D</i>	<i>E</i>	<i>F</i>	<i>G</i>	<i>Ğ</i>	<i>H</i>	<i>I</i>	<i>İ</i>	<i>J</i>	<i>K</i>	<i>L</i>	<i>M</i>	<i>N</i>	<i>O</i>
<i>Ö</i>	<i>P</i>	<i>R</i>	<i>S</i>	<i>Ş</i>	<i>T</i>	<i>U</i>	<i>Ü</i>	<i>V</i>	<i>Y</i>	<i>Z</i>							
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>ç</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>ğ</i>	<i>h</i>	<i>ı</i>	<i>i</i>	<i>j</i>	<i>k</i>	<i>l</i>	<i>m</i>	<i>n</i>	<i>o</i>
<i>ö</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>s</i>	<i>ş</i>	<i>t</i>	<i>u</i>	<i>ü</i>	<i>v</i>	<i>y</i>	<i>z</i>							

- Φωνήεντα: a e ı i o ö u ü
- Σύμφωνα: b c ç d f g ğ h j k l m n p r s ş t v y z

Αλφάβητα που έχουν χρησιμοποιηθεί για την γραφή της Τουρκικής

- Göktürk: 8^{ος} αιώνας μ.Χ
- Uygur: 8^{ος} - 14^ο αιώνα
- Αραβικό: 11^{ος} αιώνας – 1928
- Λατινικό: 1928 – σήμερα
- Ελληνικό (Καραμανλίδικα), Αρμενικό, Εβραϊκό

Συστήματα γραφής της τουρκικής

𐰽𐰺𐰸 : 𐰽𐰾𐰢 : 𐰽𐰺𐰸𐰸 : 𐰽𐰾𐰢𐰸 : 𐰽𐰾𐰢𐰸 : 𐰽𐰾𐰢𐰸 : 𐰽𐰾𐰢𐰸
𐰽𐰾𐰢𐰸 : 𐰽𐰾𐰢𐰸 : 𐰽𐰾𐰢𐰸 : 𐰽𐰾𐰢𐰸 : 𐰽𐰾𐰢𐰸 : 𐰽𐰾𐰢𐰸 : 𐰽𐰾𐰢𐰸
𐰽𐰾𐰢𐰸 : 𐰽𐰾𐰢𐰸 : 𐰽𐰾𐰢𐰸 : 𐰽𐰾𐰢𐰸 : 𐰽𐰾𐰢𐰸 : 𐰽𐰾𐰢𐰸 : 𐰽𐰾𐰢𐰸 :

Göktürk: 8^{ος} μ.Χ

تەئەبەتتە ئىشەنچسىز بولۇپ
تەئەبەتتە ئىشەنچسىز بولۇپ
تەئەبەتتە ئىشەنچسىز بولۇپ

Uyгур: 8^{ος} -14^{ος}

هوای سبک ایگرانچان تقوای کبیرین

Arap: 11^{ος}- 1928

XX. yüzyılın ilk çeyreğinden itibaren Türkolog, Tarihçi, Sanat Tarihçi ve diğer bilim adamlarının dikkatini çek-

Latin: 1928-
şήμερα

Το αλφάβητο Göktürk

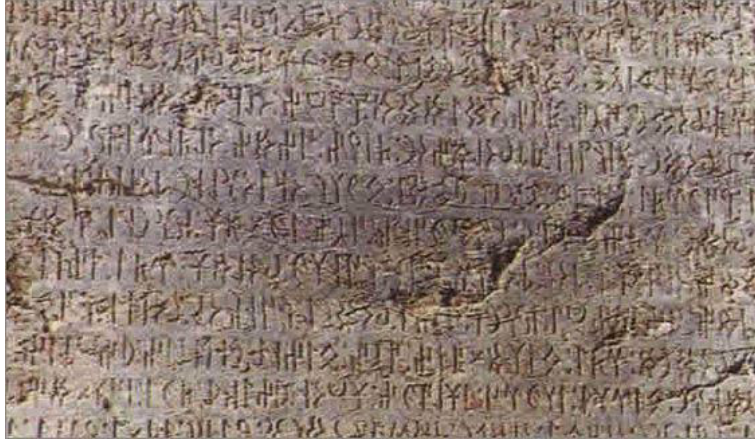
- Επιγραφές του Orhun. Επιτύμβιες στήλες 8^{ου} μ.Χ αιώνα, όπου ιστορείται ο αγώνας του ηγεμόνα των Göktürk κατά των Κινέζων.

- Διαβάστηκαν το 1893 από τον δανό Thomsen.
- Ονομάζεται τουρκική ρουνική γραφή λόγω απλής ομοιότητας προς την ομώνυμη σκανδιναβική.
- 38 γράμματα. Γράφεται από δεξιά προς αριστερά αλλά και από επάνω προς τα κάτω.

Tonyukuk Yazıtı'ndan...	
Orkun	<p> : *⊙ΥΓΔ: ↓ΥΥΓΛΥΣδ: *#N#Q: ↓↓β>δ: ↓ΕΥΓQ :)⊗>↓βΥN# : ΓHΥΥΥN# : ↓NΛΥΣδ:)⊗>↓βΥN# : ↓NΥδ↓*ΥδD: ΓJΥ>ΓI#H: ↓NΥΓNΥ*H:)⊗>↓βΥN# : ↓↓β>δ↓ΕΥΓQ#Q: ↓βΥQJ>: I*Υ↓DΓXΓI*ΕH : #⊗>↓#ΓΔ: I*NEΥΥN:)>δJΥHΥ: #ΛNEHΥNEH ΓHΥNΥβ: #IΥ>↓IΥ: ΓQ#IΥE </p>
Latin	<p><i>Bilge Tonyukuk ben özüm tabgaç ilinge kılntım. Türk bodun tabgaçka körür erti. Türk bodun temir kapıgka tinsi ogli aytıgma tagka tegmiş idi. Yok ermiş ol yerke ben Bilge Tonyukuk tegürtük üçün sarıg altun örüng kümüş kız koduz egri tebi ağı bungsız kelürti.</i></p>
Günümüz Türkçesi	<p>Ben Bilge Tonyukuk'um; Çin ülkesinde doğdum. Ben doğduğumda Türk ulusu Çin'in egemenliği altında idi. Türk ulusunun Demir Kapı'ya "Göğün Oğlu" denilen dağlara ulaşmışlığı hiç yok imiş. Türk milletini o topraklara ben Bilge Tonyukuk ulaştırdığım için sarı altınları, beyaz gümüşleri, kızları, kadınları, hörgüçlü develeri ve ipekli kumaşları fazlasıyla önümüze getirdiler.</p>

KÜL TİĞİN ÂBİDESİ

Güney cephesi

N>J :)YH : JCYRQ : RTNH : F#J>J : JXITVH : EHTVH (1)
 #HNEQH : >DJ> : YEXPI : TKQH :)#JY : #D4J> : JQX
 YEXD1R#Y : JYTRQ : #)##>J : #FY> : JQTRQ : #)JFY :
 H#> : TYEX : JYD>J : DHH# : JDHTRQ : T

D# : XPI : TKNEH : H#JY>J : J)##>JTYEX : HFY>H>J# (2)
 NQ : NTETTRQ : JHYFY># : HNQ : NTETTRQ : JYTRQ : JYFY
 : >YFYTRQ : JYTRQ1# : HNQ : >YFYTRQ>J : >YTRQ>#> : H#
 # : J>J :)##>J : JQY L : J# : >YTRQ>#> : HNH
)##>J : J

FYQ : H#KH :)YH : RTNH : JDY# : J#H#>J : #XHT : J>J (3)
 : JEHJHTHD : >Y#Y : NTETTRQ : JYTRQ : JHYTRQ : H#YH#>J :
 : H>J# : NTETTRQ : #X#EH : ELYQ : JYD>J# : #XYNI
 JY>J : #X#EH : ELYQ : JQHNTNH : #XYNI : JEH : JQHNT
 ENN#> : >YFY

METİN

Güney yüzü

1 Tenğri teg tenğride bolmuş Türk Bilge Kağan bu ödke olurtum. Sabımın tüketi eşidgil. Ulayu ini yigünüm oğlanım biriki oğuşum budunum biriye şadpıt begler yırya tarqat buyruq begler Otuz [Tatar ...]

2 Tokuz Oğuz begleri budunı bu sabımın edgüti eşid katıgdı tıngla: İlgerü kün toqsık[k]a birigerü kün ortusınğaru qurığaru kün batsıknğa yırığaru tün ortusınğaru anda içreki budun [kop] m[anğ]a k[örür]. [Bunç]a budun

3 kop itdim. Ol amtu aňyığ yok. Türk kağan Ötüken yış olursar ilte bunğ yok. İlgerü Şantunğ yazıka tegi süledim, taluyka kiçig tegmedim. Birigerü Tokuz Ersinke tegi süledim, Tüpütke kiçig [teg]medim. Qurığaru Yinçü ög[üz]

Bugünkü Türkçe ile

Güney yüzü

[1] Tanrı gibi gökte olmuş Türk Bilge Kağanı, bu zamanda oturdum. Sözüümü tamamiyle işit. Bilhassa küçük kardeş yeğenim, oğlum, bütün so-yum, milletim, güneydeki şadpıt beyleri, kuzeydeki tarkat, buyruk beyleri, Otuz Tatar...

[2] Dokuz Oğuz beyleri, milleti! Bu sözüümü iyice işit, adamakıllı dinle: Doğuda gün doğusuna, güneyde gün ortasına, batıda gün batısına, kuzeyde gece ortasına kadar, onun içindeki millet hep bana tâbidir. Bunca milleti

[3] hep düzene soktum. O şimdi kötü değildir. Türk kağanı Ötüken ormanında otursa ilde sıkıntı yoktur. Doğuda Şantunğ ovasına kadar ordu sevk ettim, denize ulaşmama az kaldı. Güneyde Dokuz Ersine kadar ordu sevk ettim, Tibete ulaşmama az kaldı. Batıda İnci nehrini geçerek.

Göktürk alfabesi ve Latin harfleriyle karşılıkları¹⁾:
Ünlüler

ᠠ	a ve e
ᠢ	ı ve i
ᠤ	o ve u
ᠥ	ö ve ü
ᠦ	ê

Ünsüzler

kalin	nötr	ince	
ᠪ		ᠪ	b
	ᠸ		ç
ᠳ		ᠳ	d
ᠷ		ᠷ	g
ᠬ		ᠬ	k
ᠯ		ᠯ	l
	ᠮ		m
ᠨ		ᠨ	n
	ᠮ		p
ᠷ		ᠷ	r
ᠰ		ᠰ	s
	ᠰ		ş
ᠲ		ᠲ	t
ᠶ		ᠶ	y
	ᠵ		z

1) Göktürk alfabesi ve bununla ilgili metin Muharrem Ergin'in *Orhun Abideleri* (İstanbul, tarihsiz, 21. Baskı) adlı eserinden alınmıştır.

Ünlülü Ünsüzler

ᠠᠬ	ık - k - kı
ᠢᠭ	iç - çi
ᠤᠯ	ok ~ uk - k - ko ~ ku
ᠥᠬ	ök ~ ük - k - kö ~ kü

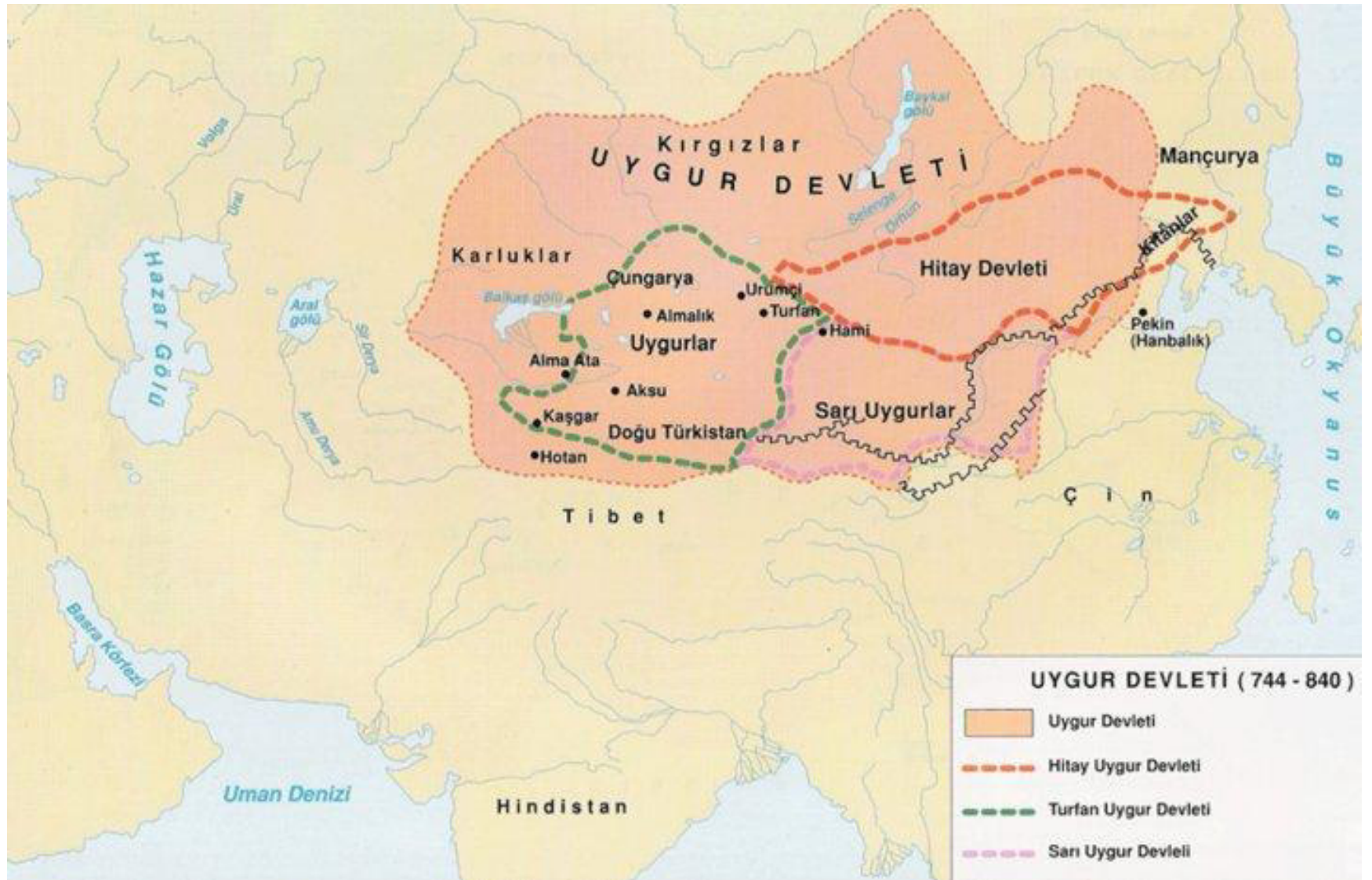
Birleşik veya çift sesli ünsüzler

ᠮᠯ	ld ~ lt
ᠨᠭ	nç
ᠨᠳ	nd ~ nt
ᠨᠭ	nğ
ᠨᠶ	nÿ

ÜNSÜZLER			ÜNLÜLER	
Orkun		Latin	Orkun	Latin
Kalın	İnce			
Ე	Ვ	B	Ლ	A - E
Ზ	Თ	D	Მ	I - İ
Ი	Კ	G	Ნ	O - U
Ლ	Მ	K	Ო	Ö - Ü
Პ	Ჟ	L	ÇİFT SESLİLER	
Რ	Ს	N	Orkun	Latin
Ტ	Უ	R	Პ	İK - K - KI
Ფ	Ქ	S	Ჟ	iç - çi
Ყ	Შ	T	Რ	OK - UK
Ჩ	Ც	Y	Ს	ÖK - ÜK
BÜTÜN ÜNLÜLERLE KULLANILANLAR			Ტ	LD - LT
Orkun	Latin		Უ	NÇ
Ფ	Ç		Ფ	ND - NT
Ყ	M		Ქ	NG
Ჩ	P		Შ	NY
Ძ	Ş		SÖZCÜK AYIRMA TAMGASI	
Ჭ	Z		:	

Το αλφάβητο UYGUR

- Βασίζεται σε αρχαιότερο σογδιανό.
- Πηγές: Βουδιστικά, Μανιχαϊστικά, Χριστιανικά κείμενα.
- Οι Uygur είναι στην ιστορία οι πρώτοι Τούρκοι που αστικοποιήθηκαν, ανέπτυξαν εμπορικές σχέσεις με άλλους λαούς, από τους οποίους επηρεάστηκαν και ασπάστηκαν κατά περίπτωση τις θρησκείες τους.
- Μόνο 20 σύμβολα. Τα 4 στρογγυλά φωνήεντα με το ίδιο γράμμα.
- Συνέχειά της η παλιά Μογγολική γραφή.

Uygur Alfabetesi¹

Kelimenin			Harfler	
Sonunda	Ortasında	Başında		
ق	ا	ا	a e	
د	د	د	ı i	
و	و	و	ö ö u ü	
گ	گ	گ	g k b	1
ك	ك	ك	k g	2
ي	ي	ي	y (ı, i)	3
ر	ر	ر	r	4
ل	ل	ل	l	5
ت	ت	ت	t	6
د	د	د	d	7
چ	چ	چ	ç	8
س	س	س	s	9
ش	ش	ش	ş	10
ز	ز	ز	z j	11
ن	ن	ن	n	12
ب	ب	ب	b p	13
و	و	و	v	14
و	و	و	w	15
م	م	م	m	16
ه	ه	ه	h	17

1) Ahmet Caferoğlu, *Türk Dili Tarihi I*, İstanbul 1970, s. 172.

Soğd Alfabetesi¹

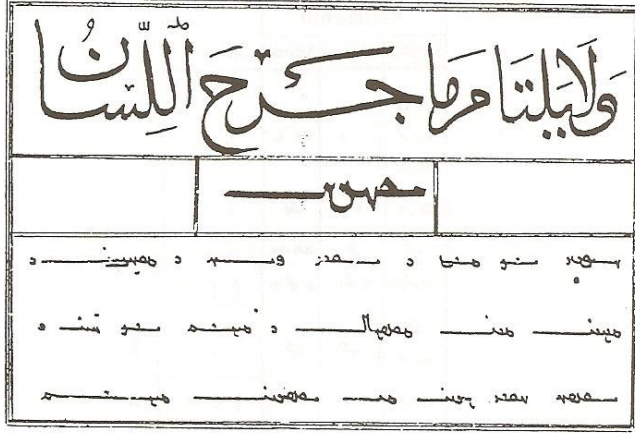
Kelimenin			Harfler	
Sonunda	Ortasında	Başında		
ا	ا	ا	a e	}
ا	ا	ا	ı i	
ا	ا	ا	o ö u ü	
گ	گ	گ	g k b	1
ك	ك	ك	k g	2
ي	ي	ي	y i i	3
ر	ر	ر	r	4
ل	ل	ل	l	5
ت	ت	ت	t	6
د	د	د	d	7
چ	چ	چ	ç	8
س	س	س	s	9
ش	ش	ش	ş	10
ز	ز	ز	z j	11
ن	ن	ن	n	12
ب	ب	ب	b p	13
و	و	و	v	14
و	و	و	m	15
ه	ه	ه	h	16

1) Ahmet Caferoğlu, *Türk Dili Tarihi I*, İstanbul 1970, s. 167.

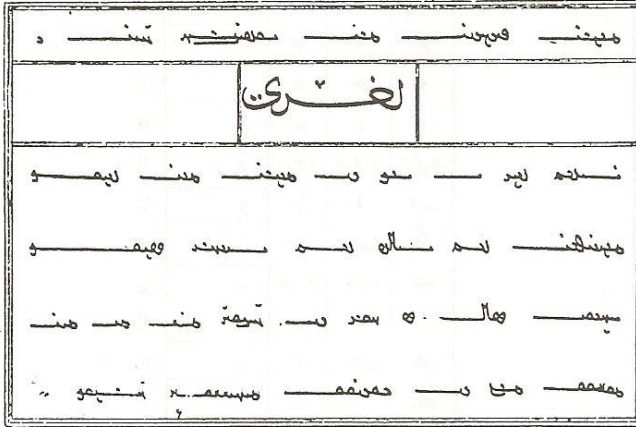
بصوتها بصوتها م بصوتها
م صوتها بصوتها بصوتها
م بصوتها بصوتها م بصوتها
بصوتها م بصوتها بصوتها
بصوتها م بصوتها بصوتها

Initial											
Medial											
Final											
Latin	e	a/e	w/v	y	o/u	ö/ü	z	ž	x	q	y/i
Initial											
Medial											
Final											
Latin	k/g	d	m	n	b/p	č	r	s	š	t	l

Metin Örnekleri¹

A 30 141 — 143

A 31 144 — 148

OKUNUŞU

- 141 sefih er tili öz başı duşmanı
- 142 tilindin töküldi telim er çanı
- 143 öküş sözlegende ökungen telim
- 144 tilin beklegende ökünmiş çanı
- 145 ne kim kelse erke tilindin kelür
- 146 tilindin kim edgü kim isiz bolur
- 147 eşit büt bu sözke kamuğ tağda ten
- 148 turup tilke yüknüp tağarru kıtur

Bugünkü Türkçe ile

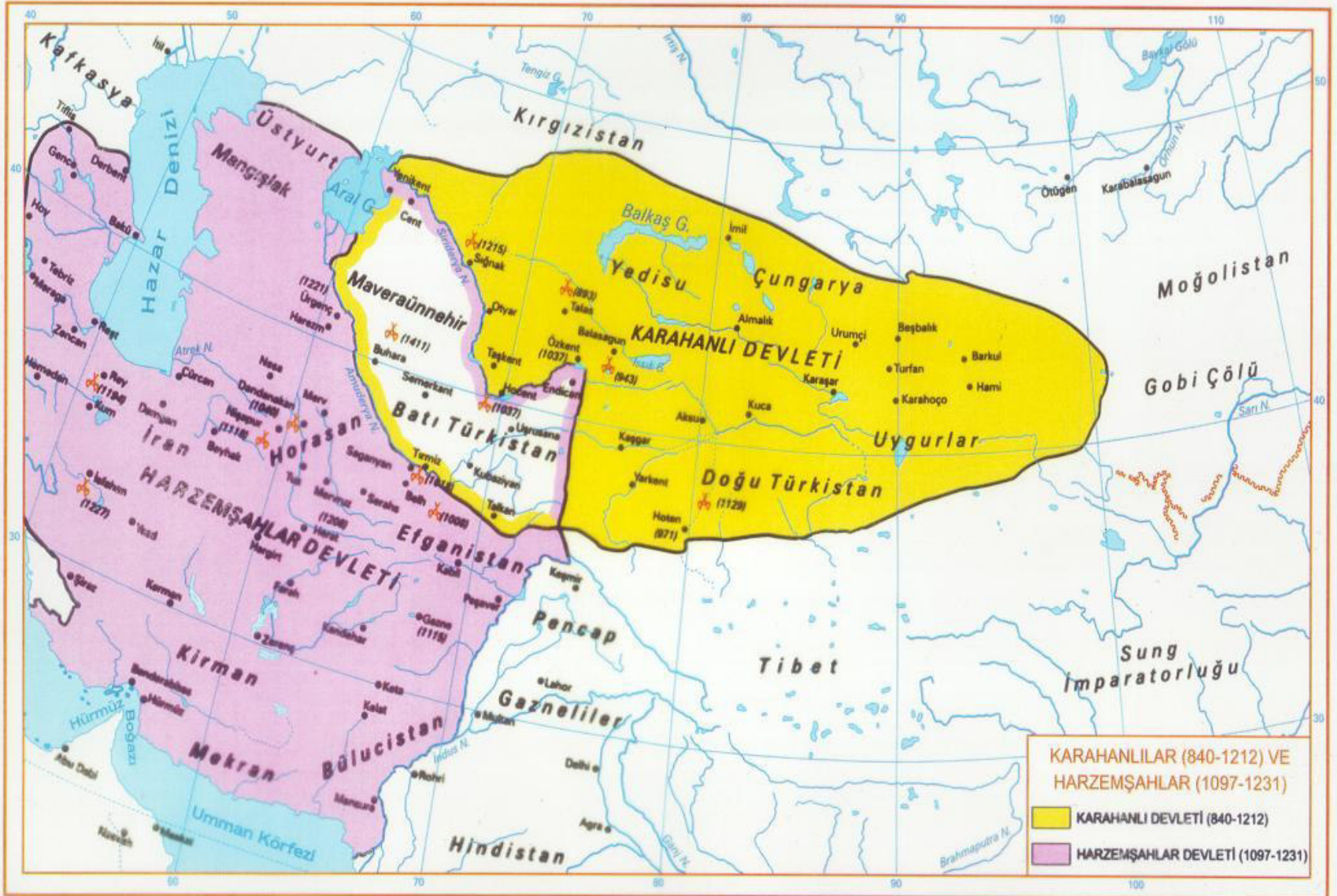
- 141 Sefih adamın dili kendi başının düşmanıdır;
- 142 bir çok adamların kanı dilleri yüzünden döküldü.
- 143 Çok konuşanlar arasında pişman olan çoktur,
- 144 dilini muhâfaza altında bulduranlardan pişman olan kim var?
- 145 İnsana ne gelirse, dilinden gelir;
- 146 dili yüzünden kimi iyi, kimi kötü olur;
- 147 dinle ve bu söze inan ki, vücüt her sabah
- 148 kalkıp, eğilerek, dile yalvarır.

1) Reşit Rahmeti Arat, *Atebetü'l-hakayık*, Ankara 1992.

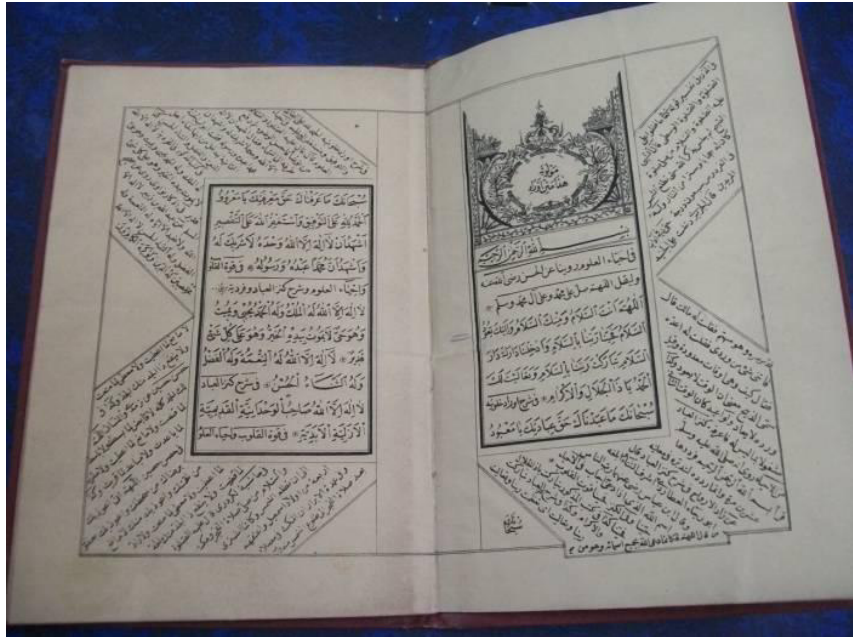
Το αραβικό αλφάβητο

- Από 11^ο αιώνα μέχρι την Γλωσσική Μεταρρύθμιση του 1928 από τον Ατατούρκ.
- Πρώτοι το χρησιμοποίησαν οι Καραχανλήδες Τούρκοι μετά τον εξισλαμισμό τους.
- Στο αραβικό αλφάβητο προστέθηκαν κάποια γράμματα για φθόγγους της τουρκικής που δεν υπάρχουν στην αραβική.

KARAHANLILAR (840-1212) VE HARZEMŞAHLAR (1097-1231)

Osmanlı alfabesi en geniş hâliyle aşağıdaki harflerden oluşur:

پ	ب	آ	ا	ء
pe	be	medli elif	elif	hemze
ح	چ	ج	ث	ت
ha	çim	cim	se	te
ز	ر	ذ	د	خ
ze	re	zel	dal	hı
ض	ص	ش	س	ژ
dat	sad	şın	sin	je
ف	غ	ع	ظ	ط
fe	gayın	ayın	zı	tı
ل	ک	گ	ك	ق
lâm	sağır kef	gef	kef	kaf
لا	ه	و	ن	م
lâm elif	he	vav	nun	mim
	ی	ة		
	ye	te		

Sonda	Ortada	Başta	Sembol	Sonda	Ortada	Başta	Sembol
ض	ض	ض	ض	ا	ا	ا	ا
ط	ط	ط	ط	ب	ب	ب	ب
ظ	ظ	ظ	ظ	ت	ت	ت	ت
ع	ع	ع	ع	ث	ث	ث	ث
غ	غ	غ	غ	ج	ج	ج	ج
ف	ف	ف	ف	ح	ح	ح	ح
ق	ق	ق	ق	خ	خ	خ	خ
ك	ك	ك	ك	د	د	د	د
ل	ل	ل	ل	ذ	ذ	ذ	ذ
م	م	م	م	ر	ر	ر	ر
ن	ن	ن	ن	ز	ز	ز	ز
و	و	و	و	س	س	س	س
ه	ه	ه	ه	ش	ش	ش	ش
ي	ي	ي	ي	ص	ص	ص	ص

Kitap Yazısı¹

ذ	د	خ	ح	ج	ج	ث	ت	پ	ب	ا
zel	dal	hu	ha	çim	cim	se	te	pe	be	elif
ع	ظ	ط	ض	ص	ش	س	ژ	ز	ر	
ryun	zi	ti	dad	sat	şin	sin	je	ze	re	
ی	ه، د، و	و	ن	م	ل	ك	ق	ف	غ	
ye	he	vav	nun	mim	lâm	kef	kaf	fe	gaym	

El Yazısı

ا پ ب ت ث ب ج ج ح خ ر ز ر ز
س سه - س ص ص ط ظ ع غ ف ه ه ك
ل م ن - ه و ه لای

Transkripsiyon Alfabeti

ا (آ)	a, ā	ص	ş
ا (أ)	a, e, i, i, u, ü	ض	z, d
ء	'	ط	ţ
ب	b, p	ظ	z
پ	p	ع	'
ت	t	غ	g
ث	s	ف	f
ج	c, ç	ق	k
چ	ç	ك	k, g
ح	h	گ	g
خ	h	ڭ	ñ
د	d	ل	l
ذ	z, d	م	m
ر	r	ن	n
ز	z	و	v, ū, u, ü, o, ö
ژ	j	ه	h, a, e,
س	s	ی	y, i, i, I
ش	ş		

مؤسسین فی قرائتک سرمد

مراجع اولی و آینه جلال (اداره مدرسه)
آینه گونشیر و آرزو اولی و اولی

آئین شرافت

سنه ۱۰۱ شماره

رسالت آینه استایل و ولایت پسته ابرینه
برابر (۲۰۰) خروش

آئین آینه آئین خورشید

تلاک اجنبه ایون سنه ۱۰۱ پسته ابرینه
برابر (۱۰۰) خروش

آئین آینه ۱۰ خروش ابرینه تا بعد

سرمد و پاسبان سرمد
برهان چاهد

نظیر و ازاره معادن

اب عالی قارشمند خانه تصویر

تلفاز آئین استایل - فرهنگوز

تلفاز استایل ۱۱۳

فرهنگوز بازی و وسایل سنگ خونی

مغنی آینه برجینه خورشید

سختی

مراج اولیان اولی امانه ایتر

من برده استخمس ۱۰۰ باره

چاپ محمد ابرینی و همایش که لریک شعر اولی و سیاحتی از مغنی فرهنگوز

Καραμανλίδικα. Τουρκική γλώσσα με ελληνική γραφή.

- Αρχές 18^{ου}- αρχές 20^{ου} αιώνα
- Χρησιμοποιήθηκαν από τουρκόφωνους Ρωμιούς, Οθωμανούς πολίτες, στο Καραμάν από όπου το όνομά τους αλλά και αλλού.
- Την ίδια εποχή υπάρχουν παράλληλα των τουρκόφωνων Αρμενίων και Εβραίων που γράφουν τουρκικά με αρμενικό και εβραϊκό αλφάβητο.
- Aljamiado. Το αντίστροφο των караμανλίδικων. Ελληνόφωνοι μουσουλμάνοι γράφουν ελληνικά με οθωμανική γραφή.

Ταμασάϊ Δεγγιά

ΒΕ

ΔΕΦΑΚΙΑΡ-ΟΥ ΔΕΦΑΚΕΣ

ΔΖΙΛΔΙ ΕΒΒΕΛ.

ΙΣΤΑΝΠΟΛΔΑ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΝΟΣ ΜΙΣΑΗΛΙΔΗΣ
Ματτακιοηνά.
1871.

ΎΑΖΗΜ ΠΑΤΗΣΣΑΎ ΜΟΝΑΣΤΗΡ,
ΚΥΚΚΟΝΟΥΝ.
ΧΕΚΜΕΤΛΟΥΎ ΒΑΛΙΤΟΥΛΛΑΎ ΕΎΚΟΝΑ ΤΑΣΦΗΡΟΥΎΝ, ΧΑΓΙΡΑΗΎ
ΠΗΝΓΑΡΟΥΎΝ ΧΕΚΜΕΤΝΑΜΕΎ ΤΑΡΙΧΗΎ
ΠΕΑΝΗΝΤΑΎΤΗΡ.

Σίμπι Ύκωτζή παΎ Πασμαγιά Βερίλτεϊ, βέ γαγέτλε έββελκωτίν
ζιατΎ, νιζάμ βερίλητ, πεσά όλωντΎ σιετζηλητΎ, βέ ταχΎ
πάζη ικτιζά όλω, ίζτιάτ σιηλέρ ταρακά όλτΎ.

Ε ΔΎ Π Π Η Κ Α Δ Ύ Γ Κ Α Ρ Α .

ΜΗΤΡΟΠΟΛΟΤΟΥΎ ΣΕΡΑΦΕΎΜ.

ΎΑτάλλιαλς Ύρακιπτέμ τεκμίλ όλτΎ πεσά τζικτέΎ.

Βέ πΎ Τασφήε Χεκμετναμέ, Πασμαγιά βερίλτέκι, τζΎμλε
ΧριστιανλαρΎ χεταγέ βερίλμεκ έζερέ, Μονασήρ παραφιντάΎ.
Μοναστηριά ΎγΎμνοςου όλατζάκ.

ΚΥΠΡΙΖΛΗ, ΜΕΛΕΎΤΙΟΣ ΎΕΡΟΜΟΝΑΧΟΣ,

Κίμσεριν, τεκαγιούτ έτμεσίγιλεμ.

Βενετικτέ Πασμαγιά Βερίλτεϊ. αωίςΎ.

ΤζΎμλε ΎγιαμλαρΎν, Ύεέγι Τετπήρ, Ύζμη σΎερ
χΎκμ έτμελεΎγιηλεμ.

αωίςΎ. ΎΝΕΤΎΎΣΙΝ. 1816.

ΠΑΡΑΎ ΝΙΚΟΔΑΎΦ ΓΑΤΚΕΎ ΤΎ ΎΕ ΙΩΑΝΝΎΝΩΝ.

ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ ΤΑΡΙΧΙ

ΜΟΥΕΛΛΙΦΙ

ΣΤΡΩΜΝΙΤΖΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ

ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ ΕΦΕΝΔΙ ΧΑΖΡΕΤΛΕΡΙ

ΒΕ ΣΤΑΜΠΟΛ ΠΑΤΡΙΓΙ

3^ΝΔΖΟΥ ΙΩΑΚΕΙΜ

ΕΦΕΝΔΙ ΧΑΖΡΕΤΛΕΡΙΝΙΝ

ΤΕΡΑΖΕΜΕΪ ΧΑΛΙ

ΜΟΥΣΑΝΝΙΦΙ

ΑΝΑΤΟΛΗ, ΓΑΖΕΤΑΣΗ ΣΕΡ ΜΟΥΧΑΡΡΙΠΙ

ΣΑΒΒΑΣ Σ. ΑΛΙΑΚΙΟΖΟΓΛΟΥ

معارف نظارت جلیله سنه ۱۰۱۱ نومروی و فی ۳ صفر ۱۳۱۹ و فی ۸ مایس ۱۳۱۷
تاریخی رخصتنامه سید طبع اولمشدر

Κ. ΖΙΒΙΔΗΣ ΒΕ Ν. ΔΕΟΔΑΤΗ ΜΑΤΠΑΑΣΙΝΔΑ ΤΑΠ ΟΛΟΥΝΜΟΥΣ ΔΗΡ

1901

- Agion Oros Tarihi
- Sofronios efendi hazretleri
- ve Stambol pariği
- 3ncü

- K.Z ve N.D matpaasında tap olunmuştur

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΤΟΥ ΑΡΡΑΒΩΝΟΣ.

Λειτουργία τεμάμ ολτουκτά Παπᾶς Ἁγιον βῆμά ι-
τζιντέ τουρούρχαν, νισάν δλατζάκ έρκέκ, βέ τισέχλι γκελιρλέρ
Ἐκκλησά καψησηντά τουρουρλάρ, έρκέκ σάγ ταραφτά, βέ τι-
σέχλι: σόλ ταραφτά. Ἰμτι Ἁγία Τράπεζα οὔστουντέ, σάγ τα-
ραφτά, ικί γιουζούκ κογιαρλάρ, πiri αλτουδ, βέ όπiρiσι κiu-
μούς. Βέ γιουμούς γιουζούκ σόλ ταραφά πακμαλήττηρ, ικισι
ταχι, πiρ πiρινέ γιακήν δλμαλήττηρ. Βέ Παπᾶς βυρίρ όλ
γεγγί έβλενετζέκ, κyuβεγι, βέ γκελινιν πασλαρηνά, οὔτζ κε-
ρέτ Εὔλογής έτέρ Σταυρόσλαην, βέ πουνλαρήν όγγλερινέ του-
σέρ, Ἐκκλησά ιτζινέ γκετιρίρ. Βέ πουνλαρί ζικρ έττιγιμιζε,
γκυρέ, άτέτ οὔζερέ Ἐκκλησά όρτασηντά τουρτουρούρ. Βέ θυ-
μιακόσουλαν κιδουλούκ βερίρ, εικόνασαρα, βέ ταχι πουνλαρήν
γκεντιλερινέ. Βέ Ῥάππiλ Ἄλλαχταάλλα χαζρετλερινι μου-
παρεκλέρ, Εὔλογητός, όκούρ. Βέ ταχι άτέτ οὔζερέ, Εὔλογη-
τός έττικτέν σόγχρα όκούρ πόγιοῦκ Ἁβάζιλαν, νέσεκιλ όρατα
γιαζηλήγισα, βέ σόγγρα Ἁβάζ έτέρ.

Ἐτι πρέπει σοι πάσα δόξα, τιμή, και προσκiνησις, τῷ Πατρι
και τῷ Υἱῷ, και τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν και άει, και εις
τούς αἰῶνας, τῶν αἰῶνων, Ἄμην. (Σόγγρα, πού τσαή όκούρ;
πόγιοῦκ Ἁβάζιλαν.)

Η ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ

Η Οθωμανική Γλώσσα

- Η γλώσσα της Διοίκησης της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας αλλά και της Λογοτεχνίας, που είχε πάντα στενή σχέση με το παλάτι.
- Τεχνητή, κατασκευασμένη γλώσσα με βάση την Τουρκική αλλά με δανεισμό- σε συντριπτικό βαθμό- από την Αραβική και την Περσική. Ο δανεισμός δεν περιορίζεται στο λεξιλόγιο. Οι αραβικές και περσικές λέξεις εντάσσονται στην Οθωμανική γλώσσα διατηρώντας τις μορφοσυντακτικές δομές τους. Επομένως η γνώση της Οθωμανικής προαπαιτεί γνώση και των γραμματικών κανόνων της Αραβικής και της Περσικής.
- Ο λαός δεν την χρησιμοποιεί ούτε την κατανοεί.

Αλφάβητο της Οθωμανικής: το αραβικό με προσθήκες. (p,ç,j,gef)

Osmanlı alfabesi en geniş hâliyle aşağıdaki harflerden oluşur:

پ	ب	آ	ا	ء
pe	be	medli elif	elif	hemze
ح	چ	ج	ث	ت
ha	çim	cim	se	te
ز	ر	ذ	د	خ
ze	re	zel	dal	hı
ض	ص	ش	س	ژ
dat	sad	şın	sin	je
ف	غ	ع	ظ	ط
fe	gayın	ayın	zı	tı
ل	ک	گ	ك	ق
lâm	sağır kef	gef	kef	kaf
لا	ه	و	ن	م
lâm elif	he	vav	nun	mim
	ی	ة		
	ye	te		

Sonda	Ortada	Başta	Sembol	Sonda	Ortada	Başta	Sembol
ض	ض	ض	ض	ا	ا	ا	ا
ط	ط	ط	ط	ب	ب	ب	ب
ظ	ظ	ظ	ظ	ت	ت	ت	ت
ع	ع	ع	ع	ث	ث	ث	ث
غ	غ	غ	غ	ج	ج	ج	ج
ف	ف	ف	ف	ح	ح	ح	ح
ق	ق	ق	ق	خ	خ	خ	خ
ك	ك	ك	ك	د	د	د	د
ل	ل	ل	ل	ذ	ذ	ذ	ذ
م	م	م	م	ر	ر	ر	ر
ن	ن	ن	ن	ز	ز	ز	ز
و	و	و	و	س	س	س	س
ه	ه	ه	ه	ش	ش	ش	ش
ی	ی	ی	ی	ص	ص	ص	ص

Φαινόμενα στη μορφολογία και την σύνταξη.

Ενικ.: fakir alim

Πληθ.: fukara ulema

Türkî-i Basit: 16^{ος} αι. Κίνημα για απλά
τουρκικά

Aşk-i Memnu: 1900, μυθιστόρημα Halid Ziya
Uşaklıgil

Bâlânişîn-i mesned-i şahan-i tâcdar
Vâlâ-nişân-i ma'reke-i 'arsa-i Keyân
Cemşîd-i 'ayş u 'işret ü Dârâ-yı dar ü gîr
Kisrâ-yı 'adl ü re'fet ü İskender-i zamân
Sultân-ı şark u garb şehinşâh-ı bahr u berr
Dârâ-yı dehr Şâh Süleleyman-ı kâmrân.

Şair Baki (1526/7-1600)

ÇÖZÜMLEMELİ OSMANLI TÜRKÇESİ METİNLERİ

Gerçi sünbül çok olur gülşen-i âlemdir bu
Lîk rengîn ü mutarrâ olamaz her sünbül

N'ola kadr ü şerefîn sâl-sâl olsa mezîd
Her yıl artırmadadır dâneyi derler sünbül

Götürüp tâ ki şehinşâh-ı baharın tuğun
Getire cünd-i şitâ üstüne leşker sünbül

Ser-i a'dâna taka seng-i melâmet güller
Ola düşmenlerinin başına şeş-per sünbül

(Divan, İstanbul h. 1276, s. 53-55.)

Bâkî

کر طوقنسه نفس لطف و دم احسانک
نور بخش اولسه اگر باغه چراغ لطفک
جرعه ریز اولسه اگر کلشه جام کرمک
حالنه عین عنایتله نگاه ایلم ایسک
بزمنه کلک ایله بو نه کرامتدر کیم
دانه خط ژاله فقط نفخه مشکین معنا

غم کیسوکله اشفته دکلی کر سنبل
نه ایچون بویه پریشان اولور اکثر سنبل

وار ایسه طرفه لک باغ جنان سنبلیدر
غنجه نیک جایی وار اویکینه لعل لیکه
باده لعلکه همشیر شراب کلفام
بوی خلقکله کندر ایسه باغه نسیم
لاله رشک رخ کلکونکله پادردکل
نیجه تشبیه ایدم اغزوک بر اباکم غنجه
دودلر چقدی ینوب رشک رخک نارنه باغ
رخلرک اوزره یتور زلف سمنسا کویا
خط مشکین لب لعلکه مانند اولامز
پراشور زلف ورخک وصفنه دفتر یازیم
لوح خاطرده خطک نقشی تصور ایتم
نظم اشخاصه قیاس ایله باقی شعرک
کرچه سنبل چوق اولور کلشن عالمدر بو
نوله قدر و شرفک سال سال اولسه مزید
کتوب تا که شهینشاه بهارک توغن
سر اعدا که طقه سنک ملامت کلر

قویمدی باغدن اول رسمه معنبر سنبل
زلفنه قاج باشی وار اوله برابر سنبل
زلف مشکین سمنساکه برادر سنبل
ایده من خلق دیماغینی معطر سنبل
غم زلفکله پریشان و مکدر سنبل
نیجه نسبت قلم اول زلفه برابر سنبل
جایجا صاعه چنده کوریننلر سنبل
کل تردن ایدیور کندویه پستر سنبل
بولسه کر پروریش چشمه کوثر سنبل
کاغذ برک کل اول خط دفتر سنبل
اولدن صفحه کلزاره مصور سنبل
اولامی هر کیه خشکه برابر سنبل
لیک رنگین و مطرا اولامز هر سنبل
هر ییل اورتورمه دردانه درلر سنبل
کتوره چند شتا اوستنه لشکر سنبل
اوله دشمنلرک باشنه ششپر سنبل
باقی

Τα προβλήματα

- Η ορθογραφία των Οθωμανικών είναι ανακριβής και πολύσημη. Δυσκολία στην εκμάθηση γραφής και ανάγνωσης. Αναλφαβητισμός.
- Ακατάλληλη για την τυπογραφία και τον τηλέγραφο.
- Στενή σύνδεση εκπαίδευσης και θρησκείας.
- Αναντιστοιχία με τον- ήδη από την περίοδο του Tanzimat- προσανατολισμό προς την Δύση.

- Η Γλωσσική Μεταρρύθμιση (Dil Devrimi: Γλωσσική Επανάσταση) βασικός πυλώνας του εθνικού προγράμματος προς την κατεύθυνση της συγκρότησης της σύγχρονης τουρκικής ταυτότητας.
- Αλλαγή αλφαβήτου και «κάθαρση» της γλώσσας από τις μη τουρκικές λέξεις και μορφοσυντακτικές δομές.

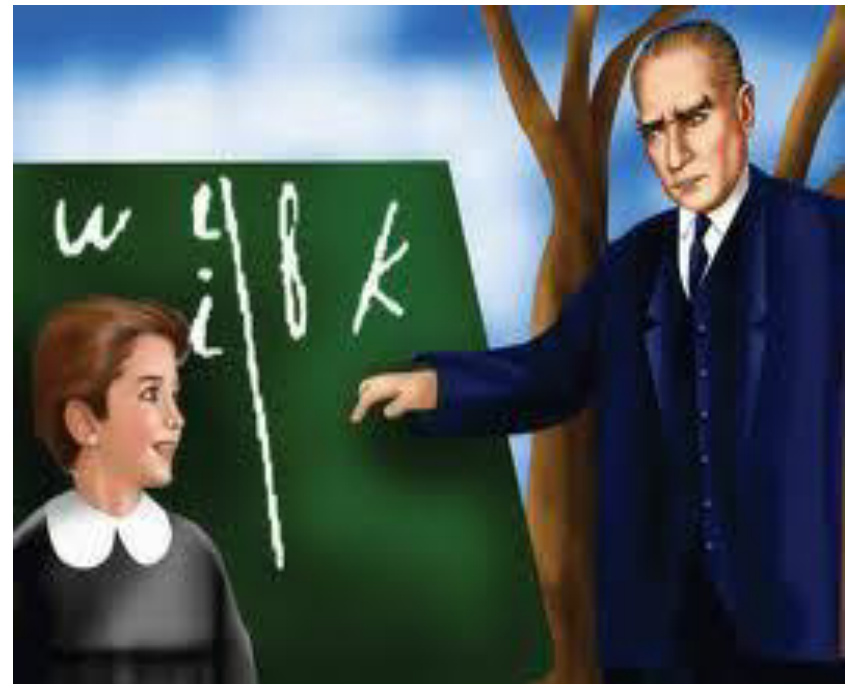
Φύλλα της εφημερίδας Cumhuriyet με τίτλους για τη «Νέα Γραφή»

- Ίδρυση των Millet Mektepleri (σχολεία του έθνους) για τους αναλφάβητους ενηλίκους.

Προσωπική συμμετοχή του Ατατούρκ στη διάδοση του νέου αλφαβήτου

Το νέο αλφάβητο

توزك الفبا به سى لوحه سى

يازى حرفلى				مطبعه حرفلى			
يازى حرفلى		مطبعه حرفلى		يازى حرفلى		مطبعه حرفلى	
A a	А а	G g	Г г	L l	Л л	S s	С с
B b	В в	ğ ğ	ğ ğ	M m	М м	Ş ş	Ş ş
C c	С с	H h	Н н	N n	Н н	T t	Т т
Ç ç	Ç ç	İ i	И и	O o	О о	U u	У у
D d	Д д	ı ı	І і	Ö ö	Ö ö	Ü ü	Ü ü
E e	Е е	J j	Ј ј	P p	Р р	V v	В в
F f	Ф ф	K k	К к	R r	Р р	Y y	У у
				Z z	З з	Ʒ Ʒ	Ʒ Ʒ

Βασικές αρχές

- Η απόδοση των φθόγγων με το νέο αλφάβητο, που έχει σαν βάση του το λατινικό, έγινε έτσι ώστε να αντανakλά το φωνητικό σύστημα της Τουρκικής, όπως προφερόταν από τους εγγράμματους της Κωνσταντινούπολης.
- Το νέο αλφάβητο αποδίδει τους φθόγγους με ακρίβεια.
- Η εξ αρχής απόδοση των φθόγγων των Τουρκικών κατέστησε ξένο σώμα πολλά από τα δάνεια, που διατηρούσαν ξένους προς τα Τουρκικά φθόγγους από τις γλώσσες προέλευσης, συμβάλλοντας έτσι στην επιδιωκόμενη καθαρότητα.